

IN MEMORIAM PROF. DR. SC. DUŠAN MILINOVIĆ (1936.-2013.)

Dušan Milinković svoj radni vijek je službeno završio odlaskom u mirovinu 31.12.1998. godine, kao predstojnik Katedre za socijalnu gerontologiju u zvanju redovnog profesora Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Studijskog centra socijalnog rada. Nakon umirovljenja, vrstan i dugogodišnji pedagog, predavač i znanstvenik, nastavio je pratiti rad mlađih kolega i studenata u svojstvu mentora ili člana komisije na diplomskom i poslijediplomskim studijima. Tiho i dostojanstveno, kao što je i živio, iznenada je preminuo 4. lipnja 2013. godine.

Vjerojatno sam ne bi volio da se o njemu piše. No, zapravo su takve osobe svojim radnim, ali i ljudskim doprinosom ostale zauvijek u sjećanju svojih kolega i generacija studenata. Upravo je stoga potrebno ne zaboraviti njihov doprinos. A doprinosi i interesi profesora Milinkovića bili su mnogobrojni i multidisciplinarni: znanstveni, stručni i pedagoški.

Dušan Milinković rođen je u Beogradu 1936. godine.¹ Diplomirao je 1961. godine na zagrebačkom Ekonomskom fakultetu, a poslijediplomski specijalistički studij završio na *Institute of Social Studies* u Haagu. Akademski stupanj doktora znanosti stekao je 1983. godine, obranivši doktorski rad pod naslovom »Socijalni položaj starih ljudi u seoskim

¹ Velika većina ovdje prikazanih podataka ustupljeni su i pripremljeni ljubavnošću njegove supruge i suradnice na nekim bibliografskim projektima, mr. sc. Bosiljke Milinković.

područjima SR Hrvatske kao odraz društveno-ekonomskih promjena u selu i poljoprivredi« na Fakultetu političkih nauka u Beogradu.

Prvo mu je radno mjesto (od 1957. do 1975. godine) bilo u Republičkom zavodu za statistiku SR Hrvatske, u statusu samostalnog savjetnika. No, tijekom tog razdoblja, već od 1964. godine, započeo je raditi kao honorarni asistent na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu na kolegiju Metode kvantitativne analize. Šezdesete i rane sedamdesete godine obilježene su njegovim interesom za područja statistike i metodologije, pa uz redovan rad u Statističkom zavodu piše skripte i znanstvene radove s tih područja (vidi bibliografiju radova u prilogu).

Nastavni rad, po kome ga najviše pamtimo na Studiju socijalnog rada, započeo je (uz rad u Statističkom zavodu) kao honorarni asistent na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu. Tijekom sljedećih godina, održava nastavu i na Višoj školi za organizaciju dela Kranj – Centar Zagreb, te na Višoj statističkoj školi na kolegiju statistike. U područje socijalnog rada ulazio je postepeno. Kao vrstan metodolog i statističar, započeo je rad na tadašnjoj Višoj školi za socijalni rad 1967. godine u zvanju honorarnog nastavnika. U početku je predavao statistiku, a nešto kasnije socijalnu demografiju. Uvođenjem novoga nastavnog plana i programa u obrazovanje socijalnih radnika, preuzima novi predmet – gerontologiju. Pritom u nastavnom zvanju napreduje te 1975. godine postaje redovni nastavnik na Višoj školi za socijalni rad. U jednom mandatu obnaša i dužnost direktora te škole.

Sedamdesetih se godina događaju mnoge organizacijske promjene na Višoj školi za socijalni rad, kao i promjene naziva ove ustanove, da bi ona naposljetku 1984. godine bila pripojena Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, prerastajući u četverogodišnji studij pod nazivom Zajednički studij socijalnog rada, a nešto kasnije usvaja naziv Studijski centar socijalnog rada pod kojim djeluje i danas (Magdalenić, 2002.) Dušan Milinković te godine postaje jedan od prvih profesora za znanstveno područje socijalnog rada iz predmeta gerontologija (Izveštaj stručne komisije za izbor nastavnika za znanstveno područje socijalnog rada, 1985.) U sljedećim godinama svoga znanstveno-nastavnog rada razvija i osuvremenjuje taj predmet, povezujući ga s ostalim područjima socijalnog rada, te prateći svjetska kretanja i promjene u tom znanstvenom području.

Uz pedagoški i nastavni rad, bavio se i znanstveno-istraživačkim i stručnim radom. Objavio je oko tridesetak radova iz područja statistike, demografije, socijalne politike i socijalne gerontologije. 1983. godine obranio je doktorski rad pod naslovom »Socijalni položaj starih ljudi u seoskim područjima SR Hrvatske kao odraz društveno-ekonomskih promjena u selu i poljoprivredi«.

Njegovi znanstveni interesi bili su, okvirno gledano, usmjereni na dva velika područja: statističko-metodološko i područje socijalnih djelatnosti. U ranijoj fazi svoga rada, koja se okvirno može smjestiti u vremensko razdoblje 1964.-1972., bio

je usmjeren prema područjima statistike i metodologije, dok od 1972. godine ulazi u područja socijalne politike i socijalnog rada, a unutar ovoga potonjega najveći doprinos daje u području gerontologije. U suradnji s drugim istraživačima bavi se longitudinalnim studijama starije seoske populacije u Hrvatskoj, prvim istraživanjima te vrste u tadašnjoj državi, a rezultati su bili objavljeni i u inozemstvu. Nadalje, njegov se interes proteže i na razvoj obrazovanja za socijalni rad, te u suradnji s ostalim nastavnicima Više škole za socijalni rad, piše monografiju o njezinim počecima i razvoju, te analizu osnovnih karakteristika studenata Više škole, prikazujući podatke koji i danas mogu poslužiti u istraživanju povijesti socijalnog rada u Hrvatskoj.

Surađivao je i objavljavao u mnogim znanstvenim časopisima, od kojih se posebice izdvajaju časopisi *Socijalni rad*, *Socijalna politika i socijalni rad*, *Sociologija sela* (današnji naziv *Sociologija i prostor*), *Revija za socijalnu politiku*, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu* te *Ljetopis Studijskog centra socijalnog rada* (današnji *Ljetopis socijalnog rada*) – čiji je glavni i odgovorni urednik bio prve godine izlaženja (1994.).

Potrebno je spomenuti još jedan specifičan dio njegova znanstvenog djelovanja, a to je izrada bibliografija. Posebno je značajna »Gerontološka bibliografija Jugoslavije« u kojoj selektira i obrađuje znanstvene i stručne radove s toga područja u razdoblju 1945.-1989. godine, u impresivnom broju od 1 881 jedinice.

Za svoj je znanstveno-stručni i društveni rad profesor Milinković dobio nekoliko priznanja. Posljednje je *Svečana povelja Pravnog fakulteta – Studijskog centra socijalnog rada (povodom 50-godišnjice obrazovanja socijalnih radnika)* dodijeljena mu za izuzetan doprinos u razvoju obrazovanja socijalnih radnika u Hrvatskoj, u Zagrebu 13. studenog 2002.

Ipak, mnogo važnije od povelja i bibliografija ostaje trajno sjećanje kolega i generacija studenata na vrsnog znanstvenika i profesora, ali u prvom redu, izuzetno dragog i ljubaznog čovjeka, Dušana Milinkovića.

LITERATURA

1. **Izveštaj stručne komisije za izbor nastavnika za znanstveno područje socijalnog rada**, 1985.
2. **Izbor u znanstveno istraživačko zvanje**. Izveštaj i prijedlog Komisije, 1988.
3. Magdalenić, I. (2002.) Studij socijalnog rada u sklopu Pravnog fakulteta u Zagrebu tijekom osamdesetih godina dvadesetog stoljeća. U: Ajduković, M. (ur.), **50 godina Studija za socijalni rad: 1952.-2002.** Zagreb: Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 77-87.

Priredila: Ksenija Švenda Radeljak

BIBLIOGRAFIJA RADOVA DUŠANA MILINKOVIĆA

Ova je bibliografija prilog članku *In memoriam* posvećenom profesoru Dušanu Milinkoviću. Ostavljena je u izvornom obliku, kako ju je pripremila mr. sc. Bosiljka Milinković, diplomirana knjižničarka. Dio bibliografije dorađen je uz poštivanje njenih sugestija. Građa je podijeljena prema vrsti rada, a unutar pojedine kategorije kronološkim slijedom.

Radovi s područja statistike

1. (1963.) **Compilation and computation of the contribution of handcraft to the national income.** Research paper. The Hague: The Institute of Social Studies. (Specijalistički diplomski rad)
2. (1967.) **Investicije u osnovna sredstva.** Serija radni dokumenti. Zagreb: Republički zavod za statistiku SRH, 12.
3. (1969.) **Investicije u osnovna sredstva i sredstva zajedničke potrošnje u privredi SRH 1967. godine.** Serija prikazi. Zagreb: Republički zavod za statistiku SRH, 32.
4. (1969.) **Statistika cijena – skripta za srednju ekonomsku školu.** Izdanje Centra za dopisno obrazovanje.
5. (1969.) **Statistika robnog prometa - skripta za srednju ekonomsku školu.** Zagreb: Izdanje Centra za dopisno obrazovanje.
6. (1972.) **Investicije.** Serija radni dokumenti. Zagreb: Republički zavod za statistiku SRH, 149.
7. (1972.) **Direktne investicije iz drugih republika u SRH.** Serija Radni dokumenti. Zagreb: Republički zavod za statistiku SRH, 154.

Radovi s područja socijalne gerontologije i socijalnog rada

Monografije – rezultati istraživanja

1. (1972.) **Socijalna zaštićenost i potrebe starih ljudi u seoskim područjima SR Hrvatske.** Izvještaj o trogodišnjem znanstvenom istraživanju Vlade SAD-a, po programu Ministarstva zdravlja, obrazovanja i socijalne zaštite, Washington D.C. Zagreb: Republički zavod za socijalnu zaštitu SRH.
2. (1976.) **Analiza osnovnih karakteristika studenata Više škole za socijalne radnike u Zagrebu.** Zagreb: Serija znanstveno-istraživačkih radova, 11.
3. (1977.) **Monografija Više škole za socijalne radnike u Zagrebu – 25 godina rada.** Zagreb: Viša škola za socijalne radnike.

4. (2002.) Odvijanje nastave na Višoj školi za socijalne radnike. U: Ajduković, M. (ur.), **50 godina Studija za socijalni rad 1952.-2002.** Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2002., 35-50.

Izvorni znanstveni radovi

1. (1972.) Socijalna zaštićenost i potrebe starih ljudi u seoskim područjima SRH. **Sociologija sela**, 10 (37/38), 37-50.
2. (1976.) **Longitudinalna studija socijalno-ekonomskog stanja starih ljudi u seoskim područjima SR Hrvatske.** Zagreb: Republički zavod za socijalni rad SRH. (Koautori: Nada Smolić-Krković, Alojz Visinski).
3. (1976.) **Longitudinal study of the social-economical state of aged people in the rural areas of SR Croatia (1972-1976).** Final report. Zagreb: Republički zavod za socijalni rad SRH. (Coauthors: Nada Smolić-Krković, Alojz Visinski).
4. (1977.) Longitudinalna studija socijalno-ekonomskog stanja starih ljudi u seoskim područjima SR Hrvatske (1972-1976). U: Manojlović, P. (ur.), **Gerontološki zbornik**, 85-91.
5. (1978.) Iz longitudinalne studije socijalno-ekonomskog stanja starih ljudi u seoskim područjima SR Hrvatske (1972-1976). U: Manojlović, P. (ur.), **Gerontološki zbornik** 1978., 53-69.
6. (1983.) **Socijalni položaj starih ljudi u seoskim područjima SR Hrvatske kao odraz društveno-ekonomskih promjena u selu i poljoprivredi.** Beograd: Fakultet političkih nauka.
7. (1984.) **Doprinos socijalnog rada u ostvarivanju socijalne sigurnosti umirovljenika.** Referat na IV. kongresu socijalnih radnika Jugoslavije. Socijalna politika i socijalni rad, 13 (5/6), 82-92.
8. (1985.) **Dobrovoljni socijalni rad sa starim ljudima u selu.** U: Zbornik strokovnih razprav. Ljubljana: Višja šola za socialne dejavnosti i Univerzum.
9. (1987.) **Enciklopedija rada** (odrednice: deportacija, domaćinstvo, fertilitet, natalitet). Beograd: Savremena administracija.
10. (1988.) Neke specifičnosti procesa starenja našeg stanovništva. U: Matutinović, A. (ur.), **III. gerontološki kongres Jugoslavije.** Zagreb: Gerontološko društvo SR Hrvatske.
11. (1989.) **Gerontološka bibliografija Jugoslavije.** Zagreb: Savez društava socijalnih radnika SRH, Pravni fakultet, Republički zavod za socijalni rad.
12. (1990.) Vaninstitucionalna djelatnost radnih organizacija socijalne zaštite za odrasle i starije osobe. **Socijalni rad**, 430 (1/2), 105-110.
13. (1990.) Sociologija starenja i socijalna gerontologija. U: Duraković, Z. (ur.), **Medicina starije dobi.** Zagreb: Naprijed.

14. (1992.) Smještaj starih ljudi-prognanika u seoske obitelji. **Sociologija sela**, 30 (115/116), 91-99.
16. (1993.) Kriza, rat, obnova: Selektivna bibliografija radova. **Zbornik Pravnog fakulteta**, 43 (2/3), 307-330. (Koautor: Bosiljka Miliniković).
17. (1993.) Stari ljudi-prognanici. **Zbornik Pravnog fakulteta**, 43(2/3), 251-260.
18. (1994.) Demografska struktura i mirovinski sustav. **Revija za socijalnu politiku**, 1(2), 141-149.
19. (1995.) Umiranje i gubici u starosti. **Ljetopis Studijskog centra socijalnog rada**, 2 (1), 149-164.